

Звіту щодо виконання завдання 82 захід 8 Плану заходів на 2025 – 2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року в Харківській області

Мережа діючих державних закладів професійної освіти (далі – ЗПО) у Харківській області – 28 закладів, у тому числі: професійні коледжі – 2, центри професійно-технічної освіти – 14; вищі професійні училища – 4; професійні ліцеї – 2; навчальні центри при кримінально-виконавчих установах закритого типу – 6.

Психолого-педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в ЗПО передбачає використання особистісно орієнтованих підходів в освітньому процесі, застосування індивідуальних, групових форм роботи, враховуючи вплив різних видів розладів і хвороб на процес навчання. Пріоритетними напрямками роботи є сприяння соціальному, емоційному та когнітивному розвитку кожного з учнів, з тим, щоб вони відчували себе непотворними, повноцінними учасниками суспільного життя.

У 22 ЗПО Харківської області (100%) створено умови для надання освітніх послуг з дотриманням вимог безбар'єрності. У області частковий доступ до будівель мають 22 ЗПО: пандусами обладнано 22 заклади, кнопки виклику встановлено у 22 закладах, інформаційні покажчики – у 21 закладі, таблички з рельєфно-крапковим шрифтом Брайля – у 20 закладах.

Забезпечено повну доступність здобувачам освіти з особливими освітніми потребами до навчального кабінету за професією «Оператор комп'ютерного набору. Агент з постачання. Конторський службовець» у Державному навчальному закладі «Ізюмський регіональний центр професійної освіти Харківської області».

Освітні послуги надаються здобувачам освіти з особливими освітніми потребами ЗПО із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких осіб.

У 2025/2026 навчальному році 163 особи з особливими освітніми потребами здобувають професійну освіту у спеціальних чи інклюзивних групах, з них: 16 осіб з особливими освітніми потребами, які паралельно зі здобуттям професійної здобувають загальну середню освіту та потребують I-IV рівнів підтримки.

Особи з особливими освітніми потребами здобувають професійну освіту у 4 ЗПО Харківської області, а саме: у Державному навчальному закладі «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області», Закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Харківський професійний коледж», Закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Харківський професійний коледж будівництва та промисловості», Державному

навчальному закладі «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіа технологій та машинобудування» за 10 професіями (без урахування дублювання), а саме: Маляр; Штукатур; Монтажник гіпсокартонних конструкцій; Квітникар; Озеленювач; Перукар (перукар-модельєр); Манікюрник; Візажист; Оператор комп'ютерного набору; Палітурник.

Особи з особливими освітніми потребами здобувають професії

- 62 особи мають порушення слуху;
- 101 особа, які мають інтелектуальні труднощі.

При співпраці із закладами загальної середньої освіти обласного підпорядкування (спеціальні школи) у Закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Харківський професійний коледж» і у Закладі професійної (професійно-технічної) освіти «Харківський професійний коледж будівництва та промисловості» облаштовані кабінети для проведення корекційно-розвивальних занять, роботи з практичним психологом.

Мережа закладів фахової передвищої освіти (далі – ЗФПО) налічує 42 заклади, з яких у 24 навчаються здобувачі освіти з особливими освітніми потребами. Загалом кількість таких студентів складає 406 осіб. Вони мають різноманітні потреби: порушення зору, слуху або мовлення, обмеження опорно-рухового апарату, захворювання серцево-судинної та ендокринної систем, цукровий діабет, генетичні захворювання або порушення центральної нервової системи.

Для забезпечення ефективності освітнього процесу враховується те, що студенти, з числа дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, затримкою психічного розвитку, інтелектуальними порушеннями, з тяжкими порушеннями мовлення, у тому числі з розладами спектра аутизму, іншими складними порушеннями розвитку можуть, на жаль, мати ці порушення у поєднанні з іншими порушеннями чи затримкою психічного розвитку (у кожної дитини зазвичай є декілька нозологій). Усі вони мають законні права на отримання освіти, отримання бажаної професії і для забезпечення ефективності роботи ЗПО в допомозі цим дітям є необхідні навчально-методичні і наочно-дидактичні матеріали, можливість роботи з сучасними технічними засобами навчання.

Для забезпечення адаптаційної роботи зі здобувачами освіти педагогічні працівники складають індивідуальні плани корекційної роботи, які передбачають розширення способів і методів навчання враховують вікові, освітні особливості. Така адаптація покликана допомогти здобувачам освіти компенсувати їхні фізичні, інтелектуальні та поведінкові відмінності і труднощі. Значна увага приділяється підбору робочих місць на підприємствах – замовниках кадрів.

У 2025 році 54 особи з інвалідністю реалізували право навчання за ваучерами в ЗПО, ЗФПО та закладах вищої освіти області.